

Publicerad 2007-05-13 15:34 av Miset

Det här skrev jag strax efter det min farmor dog -1984. Har inte tittat på det på många år. Det är minnen från en tillvaro för länge, länge sedan, när jag som barn i levde hos mina farföräldrar. Bilder från 50-talet i Roslagens famn.

SOLMINNEN – i Roslagens famn

Solen skiner

Solen skiner alltid

Världen är ljus av solsken

Det är varmt & alltid varmt

Vilken kraft

Vilken ljuvlig värmande kraft

Det finns bara solsken

Överallt

Stora stenen bakom lilla huset

gnistrar av solsken

den är hög som ett berg

Jag klättrar upp och ner

upp och ner

Jag är den stora bergsbestigaren

som just erövrat berget

i solsken

Lilla platta stenen

mellan stora och lilla huset

är varm och slät

platt, varmt urberg

där myrorna ilar fram och tillbaka

och kanske en orm

en gång låt och solade

I en svag lutning upp mot norr

där, framför hasselbuskarna,

växer små förkrympta liljekonvaljer

som inte skall plockas

De stora vita konvaljeklockorna

med mörkgröna blad

och bedövande väldoft

växer i skogen

djupt under träden
där luften är fylld av myggornas ilska gnissel
och dit solen inte riktigt når fram

Men träden
de stora böljande björkarna, höga av ålder och stolthet
de knotiga klättrvänliga biggaråträden -
som aldrig bär frukt för att fåglarna hinner före –
de mörka, susande granarna, mäktiga, kådiga väktare
de talrika alarna, fulla av små kottar och fästingar
den väldiga asken, vars grenar man nästan kan nå från fönstret
och lönnen – vådrädet
de gungar i solsken
Åh gud vad jag älskar er

Det är tvättdag
Mellan träd och stöttor
på evighetslånga tvättlinor
hänger lakan, kokade i gryta, sköljda i havet
och upphängda med nypor ur den runda korgen under trappen
Det smäller i vinden och reflekterar det vita varma solljuset
och när kvällen kommer
är huset fyllt av sommardoftande, nymanglade örngott
med krusade band

Jag ligger på mage på bryggan
och tittar ner mellan gråbrädornas springor
Där nere i det grönglittrande grunda vattnet
simmar små abborrar förbi
i en evigt cirkulerande rörelse
Mina fötter
som sticker ut utanför kanten
kittlas av vassen
Grön, mäktig, vacker vass
ett gungande hav av susande säv
som växer så det knakar
och nästan hotar
att med sin livskraft
uppsluka bryggan
och vattnet runt omkring
En vår är det slut

Inte ett vasstrå tittar upp ur det glittrande vattnet
och det är väldigt tomt
men praktiskt

Jag tar ett vassblad
och gör mig en båt
Den pilar fram och tillbaka under bryggan
där vattnet är lugnt
men ändå sjöbrisens puffar når och får den att segla

Det är varmt
solen står högt
och himlen är bedövande blå
Havets svalka lockar
Jag går ner i vattnet från stranden
det är mycket långgrund
och det är bra
för jag är mycket liten
Vassbåten har fastnat vid utombordarens akterspegel
Jag går dit med försiktiga steg
för där finns det farliga hålet
med blålera
Och trampar man fel
då kan man sjunka ända ner till Kina

Jag räddar min båt
med den ena handen
Och med den andra på båtens solvarma träreling
ger jag mig ut i Storsjön
Fötterna sjunker ner i dyn
och det är lite otäckt
men vattnet är varmt och solens kraft ger mig styrka
och jag kan ju faktiskt simma,
i alla fall en liten bit
Med nyvunnet mod
släpper jag relingen och vassbåten
och simmar de få metrarna till bryggans ände
Jag klarade det!
Skyndar upp för stegen
och sätter mig för att torka i solskenet
längst ut på den varma grå, lite sneda bryggan

Framför mig ligger glittrande östersjövatten
Runt omkring mig står naturens grönska
Ovanför mig skriker måsar
och högt, högt uppe i himlen pilar svalorna hit och dit
Längst in i viken står en ko vid strandkanten
och viftar bort bromsar med svansen
Jag hör röster från två män, som i sin båt
är på väg ut mot öarna
Bakom mig finns solvarma ängar
fulla med blommor
och farmor som väntar med saft och bullar
Jag hör hur hon ropar
Solen skiner och jag vet inget annat

Idag ska vi åka ut på sjön
Vi ska till Holmen
Det är mycket spännande
en lång, lång färd över vida fjärdar
där vinden kan friska i ordentligt

Farmor har varit vaken sedan ottan och bakat
Hon har packat en korg med det varma vetebrödet
och svart kaffe, röd saft, en blågrön plastmugg med handtag,
skorpor från plåtlådan ovanpå porslinsskåpet
koppar och skedar

Pappa fyller båten med fotogendunkar, verktyg och bräder
Han är stor och ljus, med blåbyxor och rutig skjorta
Han är mycket stark och vet allt om båtar och vatten,
Så det är inget farligt

Farmor kommer ner med korgen, i blommig rock,
klut över de omsorgsfullt lagda vågorna i håret,
mörkröd manchesterjacka och svullna ben
Sist kommer farfar,
som alltid klädd i skjorta, väst och fluga
Han har en basker på huvudet
för solen är stark och på havet känner man den inte

Först sitter jag längst fram i fören

och tittar ner i vattnet
som delar sig
och krusar sig i vitt
på ömse sidor om den framrusande stäven
När vi rundat udden börjar det guppa
jag blir lite rädd
och sätter mig bredvid farfar
Han sveper om mig sin halvsekelgamla vandrarslängkappa
(hur många resor har den gjort?)
Den är mörkt blå,
men blekt av sol
och sliten av ålder
Med det sträva ylletyget omkring mig
och farfars trygga arm runt mina axlar
gör det inget att det guppar
och att det salta vattnet stänker över mig
Vi är tillsammans
och vi ska ut på äventyr

När jag vaknar på morgonen
hör jag hur farmor stökar i köket
Köket ligger rakt under rummet där jag bor
Jag hör hur det smäller i spisluckan
när hon lägger in mer ved

Jag har väckts av det knattrande, ilskna, genomträngande ljudet
som hörs när cisternen fylls med vatten
När det tystnar hör jag ett annat knattrande ljud
Det är farfar som skriver
på sin gamla, svarta skrivmaskin
i rummet snett över gången

Jag smyger in till honom ett tag
Hans rum är spännande, lite förbjudet och annorlunda
det är fyllt med böcker från golv till tak
I en hörna står en liten gungstol
och utmed ena väggen står sängen
med nattygsbordet, där det ligger en ask Tulo
Ett stort skrivbord står snett ut från fönstret
och när man tittar ut ser man björk och hassel
och lite längre bort

framför skogsranden
raden med små uthus
Undantaget, Ankhuset, Sjöboden

Luften därinne är tjock av vuxenvärldens arbete
idéer och tankar
men jag är för liten för att förstå
och vuxenvärlden är så oändligt avlägsen

På kvällen får jag följa med farfar
och hämta posten
Posten finns långt, långt borta,
men den är så viktig
att man måste hämta den varje dag
Vi går på smala slingrande stigar,
som naturen håller på att täppa till,
med hav av stora, svajande hundlokor
och hassel med runda, mjuka, småludna blad
Vi går och går
över stättor
genom hagar
och där står en ko
med malande käkar och stora, bruna, blänkande ögon
Jag är rädd för de stora, bruna djuren,
men jag håller ju farfar hårt i handen

När vi är på väg hem
från den timslånga promenaden,
med posten i säkert förvar i den lilla, slitna portföljen,
har solen sakta börjat gå ner
Med sneda solstrålar letar sig fortfarande in
genom skogen bladverk
och vi är hemma långt innan daggen faller

Jag har en hemlig plats långt inne i skogen
Den ligger snett ovanför vedbacken
och man vet att den är hemlig
för där växer en björk med tre stammar
och där finns massor av mörkgrön, mjuk mossa
Det är en sådan plats där det måste finnas något speciellt
Kanske kommer älvorna dit för att dansa sin ringdans

när solen har gått ner,
mörkret lagt sig och fåglarna tystnat
Sådant kan man aldrig veta
Men nog är det hemligt där
Det känns

En gång i veckan kommer varorna från Konsum
Det ställer lådorna med konserver, specier och färskvaror
på farstubron
Specierna ska stå i underskåpet i köket –
mjölet, sockret, bakpulvret, kakmixerna
Konserverna och färskvarorna ska till källaren
Jag följer med farmor dit
fastän jag tycker att källaren är hemsk och otäck
Det är kallt och mörkt
Det finns spindlar i taket
och ibland sitter långa, svarta, äckliga skogssniglar på väggarna

På en hylla står rader med filbunkar –
utom när det är åska i luften –
för då går det inte att göra filbunkar säger farmor

På andra hyllor står rader med konserverburkar
med skinka, corned beef, sardiner, champignonsoppa,
persikohalvor och hemkonserverade vårmusseroner
Här finns också det stora fatet med färsk komjolk
Och överst ligger ett tjockt lager med grädde

De är mycket skönt att komma ut från den fuktiga källaren igen
Ut till solskenet och värmen

Urätta konserverburkar läggs i en speciell pappkartong
När den är full
Åker vi långt ut på fjärdarna med båten
och sänker dem
Man fyller burken med vatten
och plupp
så sjunker den
Det är mycket viktigt att se till
att den verkligen sjunker
och inte ligger kvar på ytan och guppar

Nu kan jag inte mer
Det gör för ont
Farmor är död

Det tog slut mitt i – februari 1984

Miset - 13 maj 2007

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren Miset med Poeter.se id #15524 innehar upphovsrätten